

Sygn. akt VIII Gz 251/16

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Piotr Sałamaj

SO Patrycja Baranowska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa I. R.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie zawarte w punkcie II wyroku z dnia 16 maja 2016 roku, sygn. akt XI GC 433/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Piotr Sałamaj SSO Agnieszka Woźniak SSO Patrycja Baranowska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w punkcie II wyroku z dnia 16 maja 2016 roku Sąd Rejonowy wobec uwzględnienia powództwa w całości zasądził od pozwanej (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz powódki I. R. kwotę 1.546,82 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Wskazując jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu art. 98 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy wyjaśnił, że na koszty procesu poniesione przez powódkę składa się opłata od pozwu w kwocie 222 zł, zaliczka na wynagrodzenie biegłego w kwocie 707,82 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powiększone o kwotę opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 617 zł.

W ocenie Sądu charakter sprawy nie uzasadniał przyznania wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w podwójnej stawce. Sąd podkreślił w tym względzie, że choć sprawa przeprowadzona była z udziałem biegłego, nie należała do kategorii spraw skomplikowanych pod względem faktycznym, o czym świadczyło stanowisko pozwanego, który przyznał szereg okoliczności faktycznych, o których mowa w pozwie.

Powódka wniosła zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie o kosztach procesu w części dotyczącej zasądzenia od pozwanej na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego bez uwzględnienia wniosku pełnomocnika powódki o zasądzenie tych kosztów w wysokości podwójnej stawki minimalnej.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie § 2 ust. 1 i 2 oraz § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. poprzez nieuwzględnienie przy ustalaniu wysokości należnych kosztów zastępstwa procesowego zasad i przesłanek kształtujących ich wysokość, art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę materiału dowodowego i okoliczności sprawy w zakresie zasad i przesłanek decydujących o ustaleniu wysokości kosztów zastępstwa procesowego oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a polegająca na przyjęciu, że koszty zastępstwa procesowego / adwokackiego / winny być ustalone w wysokości jednokrotności stawki minimalnej, a nie jej dwukrotności.

W oparciu o powyższe powódka wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i uwzględnienie jej wniosku w całości tj. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 1.200 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego. Nadto wniosła zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania wywołanych niniejszym zażaleniem, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne. Sąd Okręgowy podziela w całości stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie w jakim dokonał oceny sprawy pod kątem przyznania pełnomocnikowi powódki wynagrodzenia w stawce minimalnej.

Kwestia zwrotu kosztów niezbędnych do celowego prowadzenia postępowania została uregulowana w przepisach art. 98 i następnym k.p.c. Zgodnie z brzmieniem art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie tego pełnomocnika, określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego pełnomocnika, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Koszty powyższe strona przegrywająca obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie (art. 98 § 1 k.p.c.). Art. 98 k.p.c. statuuje więc, w zakresie kosztów procesu, zasadę odpowiedzialności za jego wynik. Sam fakt, że powódka wygrała proces co kwalifikowało ją, jako stronę wygrywającą, do uzyskania zwrotu kosztów od przeciwnika, nie był kwestionowany. Zażalenie dotyczy wyłącznie wysokości kosztów zastępstwa procesowego.

W art. 109 § 2 k.p.c. określone zostały kryteria, które sąd powinien brać pod uwagę rozstrzygając o wysokości kosztów procesu. Z treści tego przepisu wynika, że należy brać pod uwagę celowość i niezbędność kosztów z uwagi na charakter sprawy. Przy czym charakter sprawy obejmuje szeroki katalog okoliczności, do których zaliczyć należy: wartość przedmiotu sporu, tryb rozpoznania sprawy, zakres materiału dowodowego, złożoną konfigurację podmiotową, ilość żądań podlegającą rozpoznaniu czy stopień skomplikowania pod względem prawnym (zob. M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, C.H. Beck, wyd. 2) a także przedmiot sporu, prostotę lub złożoność stanu faktycznego, trudności dowodzenia lub ich brak, precedensowy charakter sprawy. Uszczegółowienie tych kryteriów stanowi art. 109 § 2 zd. 2 k.p.c. stanowiący, iż przy ustalaniu wysokości kosztów poniesionych przez stronę reprezentowaną przez zawodowego pełnomocnika sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Powyższe unormowanie wiąże się z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t. ze zm.). Cytowane wyżej rozporządzenie określa stawki opłat tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego. Stosownie do § 2 ust. 1 cyt. Rozporządzenia sąd zasądza opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa procesowego, bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Zgodnie zaś z ust. 2 tego przepisu podstawę zasądzenia wymienionej opłaty stanowią stawki minimalne określone w rozporządzeniu, która w niniejszej sprawie wynosi 600 złotych. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Kommentowany przepis ustanawia zasadę przyznawania wynagrodzenia adwokatowi w stawce minimalnej, określonej przepisami cytowanego rozporządzenia. Natomiast możliwość przyznania wynagrodzenia w stawce podwyższonej nie jest wbrew sugestiom skarżącej automatyczna czy zależna od usytuowania wysokości dochodzonego roszczenia w górnej granicy lecz od rodzaju i stopnia zawłości sprawy oraz niezbędnego nakładu pracy pełnomocnika. Za trafne należy uznać stanowisko Sądu Najwyższego, wedle którego, jeżeli przemawia za tym niezbędny nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy

oraz jego wkład w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, wówczas sąd może zasądzić opłatę wyższą, która nie może jednak przewyższyć sześciokrotnej stawki minimalnej ani wartości przedmiotu sprawy (por. post. SN z dnia 21 grudnia 2010 r., III CZ 64/10, lex nr 1223593).

W świetle powyższego, Sąd ustosunkowując się do wniosku strony o zasądzenie kosztów ponad stawkę minimalną, zobowiązany jest ocenić zawilość sprawy oraz wkład pracy reprezentującego stronę pełnomocnika.

Trafnie Sąd Rejonowy przyjął, że charakter sprawy i czynności dokonane przez adwokata w imieniu strony w toku niniejszego postępowania, nie uzasadniały przyznania wynagrodzenia w podwójnej stawce. Niniejsza sprawa dotyczy roszczeń odszkodowawczych powstałych w związku z umową ubezpieczenia OC sprawcy kolizji drogowej i obejmuje roszczenie o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego. Analiza akt przedmiotowej sprawy dowodzi, iż nie była ona wielowątkowa pod względem okoliczności spornych i zakresu twierdzeń podnoszonych przez strony. Materia rozważanej sprawy na tle innych spraw o odszkodowanie nie należy do złożonych, także sama ilość zgromadzonych w sprawie dowodów nie przesądza o stopniu skomplikowania sprawy. W ocenie Sądu Okręgowego rozważana sprawa na tle innych spraw o odszkodowanie należy do spraw modelowych.

Sam fakt, że niniejszej sprawie dopuszczono dowód z opinii biegłego sądowego oraz ustnej opinii uzupełniającej – nie ma wpływu na ocenę stopnia jej trudności uzasadniającej przyznanie wynagrodzenia w stawce przekraczającej wysokość stawki minimalnej. W tym zakresie czynności zawodowego pełnomocnika obejmowały zapoznanie się z treścią opinii i udział w rozprawie (trwającej niespełna godzinę), na której biegły ustosunkował się zarzutów strony pozwanej.

Odnosząc się do kwestii nakładu pracy pełnomocnika w danej sprawie, przez pojęcie to rozumieć należy w szczególności ilość i obszerność złożonych w sprawie pism procesowych oraz udział w rozprawach i posiedzeniach sądu ale także pozasądową pomoc prawną udzieloną klientowi w związku ze sprawą (postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 5 września 2006 r., II AKz 289/06, KZS 2007, z. 6, poz. 74). Nie ulega wątpliwości, że pełnomocnik powódki przeanalizował materiał dowodowy złożył pozew (liczący cztery strony), przygotował odpowiedź na sprzeciw pozwanej i wziął udział w rozprawie. Działania te określić należy jako niezbędne minimum staranności, które powinien przejawiać każdy pełnomocnik procesowy reprezentujący swojego klienta. Postępowanie przed sądem pierwszej instancji trwało prawie półtora roku (zostało zakończone wyrokiem z dnia 16 maja 2016 roku, natomiast pozew inicjujący to postępowanie wpłynął w dniu 1 grudnia 2014 roku). Także sam wzgląd na długość postępowania, na które wpływ miały przede wszystkim stanowiska samych stron postępowania, nie stanowi argumentu za przyznaniem jej pełnomocnikowi wynagrodzenia w żądanej wysokości.

W kontekście zarzutu braku uwzględnienia zmiany siły nabywczej pieniądza i sugestii o nieadekwatności stawek minimalnych ujętych w regulacji pochodzącej z 2002 r. zaznaczenia jedynie dodatkowo wymaga, że taka argumentacja nie stanowi przesłanki przewidzianej przez ustawodawcę do zasądzenia wyższego niż minimalne wynagrodzenia. Przesłanki przyznania wyższego wynagrodzenia zostały określone w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Rolą Sądu nie jest wyręczenie racjonalnego ustawodawcy i kształtowanie polityki wynagradzania zawodowych pełnomocników.

Reasumując, zarówno nakład pracy oraz charakter sporu uzasadniały przyznanie pełnomocnikowi powódki zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w minimalnej stawce, w zażaleniu nie przedstawiono zaś przekonujących argumentów podważających stanowisko Sądu Rejonowego w przedmiocie przyznanej stawki wynagrodzenia.

W tym stanie rzeczy stosownie do art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zażalenie podlegało oddaleniu.

SSO Piotr Sałamaj SSO Agnieszka Woźniak SSO Patrycja Baranowska

Sygn. akt VIII Gz 251/16

ZARZĄDZENIE

1. (...),

2. (...),

3. (...)

4. (...)